

بررسی و پیوند مفهومی ترولینگ و هولیگانسیم در ورزش: مطالعه مروری
یاسمن سادات اصل احمدی*^۱، مهرعلی همتی نژاد^۲

۱. دانشجوی دکتری مدیریت ورزشی دانشگاه گیلان

Yasaman77yasaman@gmail.com

۲. استاد دانشگاه گیلان

ma_hemati@yahoo.com

مقدمه

دو مفهوم ترولینگ ورزشی و هولیگانسیم به ترتیب از زمان پیدایش بازیهای آنلاین و ورزشهای حرفه ای به وجود آمده اند . این دو اصطلاح ویژگیهای مشترک زیادی دارند. . به طعنه زدن یا صحبت کردن با دیگران بر اساس هویت اجتماعی یا فردی ، رفتار مخرب است با این حال با وجود این و تشابه روزافزون بین دنیای ورزشهای سنتی و ورزشهای الکترونیکی تحقیقات در مورد این دو پدیده منفی تا حد زیادی جدا از هم باقی مانده است. هدف مقاله حاضر پیوند دادن و تمایز دو نوع رفتار از نظر انگیزه و عوامل درگیر و بسترهای وقوع آنها است . این مقاله در دو بخش تنظیم شده است . (الف) بررسی شباهت هولیگانسیم و ترولینگ (ب) بررسی تفاوت های مفهومی ترولینگ و هولیگانسیم. لذا این مقاله در پی است که این همپوشانی را بررسی کند و ببیند که چگونه ترکیب این دو مفهوم می تواند درک ما از ترولینگ را به سطح هولیگانسیم برساند و شکاف عملی بین این دو اصطلاح را اصلاح کند پیشنهادهایی برای تحقیقات مشترک آتی بین متخصصان ترولینگ و هولیگانسیم نیز گنجانده شده است. ؛ لذا پیشنهاد می شود در آینده پژوهشگران به زمینه فرهنگی این دو اصطلاح توجه نمایند و با قیاس این دو مفهوم از لحاظ شخصیتی، روان شناختی و هویتی به ریشه یابی و پیوند بیشتر این اصطلاح نمایند.

کلیدواژه: هولیگانسیم، ترولینگ، ورزش های الکترونیکی، رسانه

مقدمه

در ۱۰ سال گذشته تحقیقات در مورد رفتار ترولینگ به طور تصاعدی رشد کرده است با این حال پیشرفت در درک ما از این پدیده عمدتاً توصیفی بوده است. ترول ها بخشی از یک خرده فرهنگ آنلاین که بالقوه خطرناک تلقی می شوند (باک و همکاران^۱، ۲۰۲۰) طبق تعریف کوک^۲ (۲۰۲۱) نیز ترولینگ نوعی رفتار است که در آن ترولها درگیر میشوند اما در رسانه ترولینگ اغلب فراتر از چنین اعمال محاسبه شده مفهوم سازی میشود. مفهوم هولیگانیسم نیز شامل مجموعه رفتارهایی است که عمدتاً خصمگینانه است و شامل هواداران بی نظمی می باشد که قبل و بعد از بازی در فعالیت های بزهکارانه شرکت می کنند. این گونه حوادث ممکن است سازماندهی شده و یا به طور ناگهانی و خودبخود شکل بگیرند (فری و هیوسون^۳، ۲۰۰۳)؛ که به شش شکل رایج رفتاری نظیر پرتاب اشیا، فریاد زدن، تخریب اموال، هجوم بردن، ادا اطوار و توهین کلامی بروز می کند. هدف این مقاله مفهومی این است که این همپوشانی را بررسی کند که چگونه ترکیب این دو مفهوم می تواند درک ما از ترولینگ را به سطح هولیگانیسم برساند و شکاف عملی بین این دو را اصلاح کند. این دو پدیده شباهت های اصلی زیادی دارند. نکته حائز اهمیت این است که ترولینگ به عنوان بخشی اجتناب ناپذیر از فرهنگ بازی نادیده گرفته می شود و قانونگذاری برای آن صورت نگرفته است (تستا^۴، ۲۰۱۳).

شباهت ترولینگ و هولیگانیسم

هارداکر^۵ (۲۰۱۰) گزارش می کند فعل ترولینگ تعاریف متعددی دارد و این تعاریف در بسیاری از زمینه های تحقیقاتی و پلتفرم هایی که ترول ها بر آن ها هستند پراکنده شده اند (کوک و همکاران، ۲۰۱۸). در مقاله حاضر به طور خاص بر ترولینگ که در چارچوب فرهنگ بازی رخ می دهد تمرکز شده است. کوک (۲۰۲۱) بیان داشت ترولینگ به عنوان بهره برداری ابزاری از وبسایت، بازی یا چت به هزینه شخص دیگر در جهت غیرفعال کردن قابلیت نرم افزارها و ایجاد ناراحتی شخص دیگر است. این تعریف به طور دقیق بیشتر رفتارهای مرتبط با ترولینگ در بازی ها را در برمی گیرد و نکته حائز اهمیت این است که ترولینگ های کلامی بیشتر شامل ترول کلامی است (لین^۶، ۲۰۱۹) با این حال، می تواند هم جنبه مثبت و هم جنبه منفی داشته باشد. در ارتباط با تعریف هولیگانیسم جالب توجه است که به ندرت به طور رسمی در مفهوم خود تعریف می شود. ویژگی های کلیدی این اصطلاح نشان می دهد که هولیگانها از نظر فیزیکی پرخاشگر هستند که همپوشی این اصطلاح با ترولینگ زیاد می باشد. علی رغم همپوشی زیاد این دو اصطلاح در ورزش کوک، ۲۰۲۱ گزارش می کند که ترولینگ بیشتر در جنبه های رسانه ای در جهت برانگیختن خشم و رفتارهای بدخواهانه و آزاردهنده در میان تماشاگران و حامیان ورزشی تأکید می کند که در مورد هولیگانیسم نیز این مباحث صادق است با این تفاوت که هولیگانیسم با کنترل پلیس و موارد امنیتی پیوسته مهار می شود.

1. Buck,

2. Cook

3. Free, M., & Hughson

4. Testa

5. Hardaker

6. Lin

پس از مطالعه دقیق ادبیات مربوطه و همچنین بررسی دیدگاه‌های رسانه‌ها در مورد ترولینگ و هولیگانیزم، کریستین و همکاران^۷ (۲۰۲۳) اصلاحیه‌ای را برای درک دو اصطلاح هولیگانیزم و ترولینگ منتشر کرده‌اند که بر طبق آن به جای در نظر گرفتن آن‌ها به عنوان رفتار، یا حتی به عنوان پدیده پیشنهاد می‌کنند که این دو اصطلاح را به عنوان ذرات هویت اجتماعی دوقلو تلقی به عبارت دیگر هولیگان ها و ترول ها حداقل تا حدی خود را هولیگان و ترول می‌بینند لذا بهتر است ترول ها و هولیگان ها را به عنوان هویت‌های درون گروه در نظر گرفته شوند. ترنر و تاجفل (۱۹۸۶)^۸ گزارش می‌کنند اعضای یک گروه دائماً در تلاش هستند تا هویت خود را برتر از گروه‌های بیرونی ثابت کنند یا حداقل ادراک درون گروهی خود را در این مورد بازور یا ارباب بهبود بخشند. واضح‌ترین شباهت بین ترولینگ و هولیگانیزم در ابزاری بودن رفتار آن‌هاست. در عمل هم ترول ها و هم هولیگان ها افرادی هستند که به قصد انجام انحراف به نفع خود وارد یک فضای بازی یا ورزشی می‌شوند. این ایده از فضای بازی که شاید به وضوح توسط جولیانوتی و آرمسترانگ (۲۰۰۲) بیان شده است که هم در مورد هولیگانها و هم ترول‌ها مشترک است البته فضای هولیگان ها فیزیکی است در حالیکه فضای ترولینگ ها در بستر مجازی است (کوک و همکاران، ۲۰۱۹) بررسی پیشینه تحقیقات در این زمینه نشان داد که مقالات کمی در حوزه ترولینگ و هولیگانیزم وجود دارد با این حال بیشتر مقالات در مورد هولیگانیزم الگوهای رفتاری این حوزه را توصیف کرده‌اند مانند رفتارهای عموماً ضداجتماعی مانند خشونت فیزیکی، احساسات گرای و هیجان‌گرایی اشاره می‌کند (استین و همکاران،^۹ ۲۰۱۶).

با این حال دو موضوع کلی در بیشتر مقالاتی که در مورد هولیگانیزم بحث می‌کنند این است که این رفتار معمولاً مجرمانه است و نیاز به کنترل دارد (تاد و همکاران،^{۱۰} ۲۰۱۲) در نگاه اول به نظر می‌رسد که تنها همپوشانی محدود و منفی با رفتار ترولینگ وجود دارد و رفتار ترولینگ معمولاً مجرمانه تلقی نمی‌شود در همین راستا کوک ۲۰۲۱ گزارش می‌کند خشونت فیزیکی معمولاً نوعی ترولینگ در نظر گرفته نمی‌شود و ترولینگ را نوعی سوءاستفاده سایبری استدلال تلقی می‌کند زیرا از لحاظ قانونی برخوردی برای آن وجود ندارد. البته در سطح رفتاری خاص تمسخر و توهین برای هر دو رایج است (کوک و همکاران، ۲۰۱۸)؛ به عبارت دیگر ترولینگ دارای یک عنصر قوی از تحریک و اغراق است که هم هولیگان ها و هم ترولها اغلب قصد دارند نوعی واکنش بیش از حد را از قربانیان خود دریافت کنند که در مورد هولیگانها این امر معمولاً با تحریک باندهای رقیب به درگیری فیزیکی از طریق تمسخر یا تخریب و یا تخریب اموال حاصل می‌شود (اسپایج^{۱۱}، ۲۰۱۱).

7. Christine

8. Turner

9. Steen, R.

10. Todd

11. Spaaij

تفاوت ترولینگ و هولیگانیسم

تفاوت اصلی بین خاستگاه ترولینگ و هولیگانیسم وابستگی آن‌ها به فناوری است. درحالی‌که فناوری همیشه ذاتی ترولینگ بوده است (یاکلز و همکاران، ۲۰۱۴) هولیگانیسم از یک فضای صرفاً فیزیکی سرچشمه می‌گیرد هولیگان‌های موقت، چه آنلاین و چه آفلاین عموماً به‌عنوان گروهی عمل می‌کنند که از یک تیم خاص حمایت می‌کنند. پیش‌تر چندین مقاله ترول‌ها را باهم در خرده‌فرهنگ‌های خاصی دسته‌بندی کرده‌اند و هویت مشترکی شبیه به کلوپ‌های هواداران هولیگان‌ها را استنباط کرده‌اند. باک و همکاران ۲۰۲۰ نشان داده‌اند که هویت ترول از پلتفرم بازی‌های متقاطع و استفاده عمومی از اینترنت فراتر می‌رود؛ به‌عبارت‌دیگر ترول بودن می‌تواند نحوه عملکرد یک فرد در بازی و فضاهای دیگر را مشخص کند اگرچه اکثر این تحقیقات در زمینه روانشناسی شخصیت انجام می‌شود. رویکردهای دیگری نیز اخیراً پدیدار شده است. برای مثال، شواهد فزاینده‌ای وجود دارد که نشان می‌دهد رفتار ترولینگ در یک چرخه عمل می‌کند به‌طوری‌که قربانیان پس از یک‌بار قرار گرفتن در معرض ترول خودشان تبدیل به ترول. در اصل در این مرحله از تحقیق در ترولینگ به نظر می‌رسد که برخی از قربانیان پس از قربانی شدن یا مشاهده مداوم ترولینگ در فضای بازی هویت ترول را اتخاذ می‌کنند این‌که آیا آن‌ها این هویت را برای محافظت از خود در برابر ترولینگ آینده اتخاذ می‌کنند یا به این دلیل است که آن را یک هنجار اجتماعی می‌بینند. از آنجاکه هولیگانیسم معمولاً در رویدادهای ورزشی فیزیکی اتفاق می‌افتد حوزه رقابتی بازی ورزش‌های الکترونیکی به‌عنوان یک نقطه مقایسه مفید که در آن ترولینگ به‌طور سیستماتیک رخ می‌دهد عمل می‌کند. همان‌طور که تعاریف مفهومی فوق از این دو عبارت نشان می‌دهد شاید مهم‌ترین تفاوت‌ها در استفاده از آن‌ها در فضای رخداد آن باشد هولیگانیسم در ورزش اساساً با رویدادهای رقابتی فیزیکی مرتبط است درحالی‌که ترولینگ در ورزش‌های الکترونیکی رفتارهای ترولینگ مانند در بین تماشاگران در فضاهای فیزیکی خارج از بازی نیز بسیار نادر است، اما استثناهایی نیز وجود دارد

هدف ما با پیوند مفهومی ادبیات ترولینگ و هولیگانیسم باز کردن هر دو زمینه برای افزایش همکاری بین محققان و مسیرهای نظری جدید است. زیرا آن‌ها همچنان در طول زمان تغییر می‌کنند و تکامل می‌یابند. مخصوصاً برای ترولینگ زمینه مطالعاتی که از نظر تاریخی فاقد تعریف مفهومی یکپارچه بوده است در مقایسه و تقابل هویت‌های اجتماعی هولیگان و ترول - رفتارها، انگیزه‌ها و فضاهای مرتبط با آن‌ها می‌توانیم مفاهیم را در زمینه‌های ورزش و ورزش‌های الکترونیکی اصلاح کنیم جایی که تمایز بین این دو به‌ویژه در گذشته مبهم بوده است. به‌این‌ترتیب ما همچنین به ورزش‌های الکترونیکی که اخیراً ظهور کرده‌اند این فرصت را می‌دهیم تا به‌طور بالقوه از برخی از دام‌هایی که ورزش‌های سنتی به‌ویژه فوتبال اروپایی در هنگام نظارت بر مسابقات پلیسی و به‌طور کلی حفظ نظم در بین تماشاگران با آن‌ها مواجه هستند اجتناب کنند (مستروگیان‌تیس ۲۰۱۳، ۱۲). هولیگانیسم به‌عنوان یک نقطه کالیبراسیون برای اصلاح ترولینگ در ورزش‌های ورزشی همان‌طور که ورزش‌های الکترونیکی تکامل یافته است اگرچه هدف ما ارتقای درک هر دو هولیگانیسم و ترولینگ در این

قطعه بوده است اما با توجه به فقدان پژوهش کافی در این زمینه نیازمند به بررسی بیشتر در این حوزه می باشد. لازم به ذکر است اغلب پژوهش ها در این زمینه مربوط به منابع آمریکای شمالی و اروپا می شود؛ لذا پیشنهاد می شود در آینده پژوهشگران به زمینه فرهنگی این دو اصطلاح توجه نمایند و با قیاس این دو مفهوم از لحاظ شخصیتی، روان شناختی و هویتی به ریشه یابی و پیوند بیشتر این اصطلاح نمایند.

منابع

- ✓ Buck, A. Tekobbe, C., & Edwards, D. (2020). The internet is trash: Making sense of toxic networks. In Selected papers of #AoIR2020: The 21st Annual Conference of the Association of Internet Researchers, Virtual Event. <http://spir.aoir.org>
- ✓ Cook, C. L. (2021). Everything you never wanted to know about trolls: An interdisciplinary exploration of the whos, whats, and whys of trolling in online games [Doctoral Thesis University of Tilburg, the Netherlands]. <https://research.tilburguniversity.edu/en/publications/everything-you-never-wanted-to-know-about-trolls-an-interdisciplina>
- ✓ Cook, C. L., Conijn, R., Antheunis, M. L., & Schaafsma, J. (2019). For whom the gamer trolls: A study of trolling interactions in the online gaming context. *Journal of Computer-Mediated Communication*, 24, 293–318. <https://doi.org/10.1093/jcmc/zmz014>
- ✓ Cook, C. L., Karhulahti, V. M., Harrison, G., & Bowman, N. D. (2023). Trolligans: conceptual links between trolling and hooliganism in sports and esports. *Communication & Sport* 21674795231153005.
- ✓ Free, M., & Hughson, J. (2003). Settling accounts with hooligans: Gender blindness in football supporter subculture research. *Men and Masculinities*, 6(2), 136–155. <https://doi.org/10.1177/1097184X03255849>
- ✓ Hardaker, C. (2010). Trolling in asynchronous computer-mediated communication: From user discussions to academic definitions. *Journal of Politeness Research*, 6(2), 215–242. <https://doi.org/10.1515/jplr.2010.011>
- ✓ Lin, J. S., Bowman, N. D., Lin, S. F., & Chen, S. (2019). Setting the digital stage: Defining game streaming as an entertainment experience. *Entertainment Computing*, 31, 100309, <https://doi.org/10.1016/j.entcom.2019.100309>
- ✓ Mastrogiannakis, D., & Dorville, C. (2013). Electronic surveillance in Greek stadia: Bureaucratic process and bargaining games of a failed operation. *Sport in Society*, 16(2), 184–191. <https://doi.org/10.1080/17430437.2013.776250>
- ✓ Spaaij, R. (2008) Men like us, boys like them: Violence, masculinity, and collective identity in football hooliganism. *Journal of Sport & Social Issues*, 32(4), 369–392. <https://doi.org/10.1177/0193723508324082>
- ✓ Testa, A. (2013). Normalization of the exception: Issues and controversies of the Italian counterhooliganism legislation. *Sport in Society*, 16(2), 151–166. <https://doi.org/10.1080/17430437.2013.776248>
- ✓ Todd, P. R., & Melancon, J. (2019). Gender differences in perceptions of trolling in livestream video broadcasting. *Cyberpsychology, Behavior, and Social Networking*, 22(7), 472–476. <https://doi.org/10.1089/cyber.2018.0560>
- ✓ Turner, J. C., & Tajfel, H. (1986). The social identity theory of intergroup behavior. *Psychology of Intergroup Relations*, 7–24.